

Sygn. akt **IC 516/20**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2022 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Kuryłas

Protokolant: sekretarz sądowy Kamila Żebryk

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2022 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa: S. G.

przeciwko: Skarbowi Państwa-Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w S.

o zapłatę

1. oddała powództwo ,
2. zasądza od powoda S. G. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa - Komendanta Wojewódzkiego Policji w S. kwotę 5.400 zł (pięciu tysięcy czterystu złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty ,
3. przyznaje ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie adwokatowi B. S. kwotę 4.428 zł (czterech tysięcy czterystu dwudziestu ośmiu złotych) wraz z podatkiem VAT - tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu .

Sędzia Agnieszka Kuryłas

Sygn. akt IC 516/20

UZASADNIENIE

W dniu 8 maja 2019 roku S. G. wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa – Komendanta Wojewódzkiego Policji w S. kwoty 73.062,07 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty oraz o przyznanie od pozwanego na rzecz pełnomocnika powoda z urzędu kosztów udzielonej pomocy prawnej.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż dochodzona kwota stanowi odszkodowanie za bezprawne zwolnienie powoda ze służby z Policji z uwagi na jej ważny interes i pozostawienie bez należnego mu wynagrodzenia przez okres 17 miesięcy, w którym toczyło się postępowanie związane ze zwolnieniem ze służby. Powód twierdzi, że jego zwolnienie nie miało podstawy prawnej, a działanie pozwanego było przedwczesne i nieuzasadnione. Powód nie popełnił czynu karalnego w postaci składania propozycji seksualnych za pośrednictwem Internetu osobie małoletniej w wieku 15 lat i nigdy nie nabył statusu oskarżonego w postępowaniu karnym, zaś samo postępowanie karne skończyło się umorzeniem w fazie „in rem”. Działania pozwanego naruszyły natomiast doba osobiste powoda, w tym utracił on dobre imię w miejscu pracy.

Na żądanie pozwu składają się następujące kwoty: 58.203,07 złotych tytułem pensji za 17 miesięcy (3.432,71 zł x 17 miesięcy), 3.161 złotych tytułem 13 pensji, 1.648 złotych dofinansowania do wypoczynku, 2.360 złotych mundurówki, 1.230 złotych nagrody kwartalnej i 6.460 złotych równoważnika za brak lokalu mieszkalnego.

W odpowiedzi na pozew pozwany Skarb Państwa – Komendant Wojewódzki Policji w S. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pisma pozwany zakwestionował powództwo co do zasady i co do wysokości. Wskazał, iż zwolnienie powoda ze służby w Policji odbyło się zgodnie z obowiązującymi przepisami i ze względu na ważny interes Policji. Pozwany był dzielnicowym i w czasie prywatnym został ujęty na gorącym uczynku przestępstwa o charakterze pedofilskim. Do wydalenia ze służby nie jest zaś konieczne zakończenie postępowania karnego w zakresie ww. czynu. Mając na uwadze treść art. 42 ust. 5 ustawy o Policji nie sposób przy tym stwierdzić, że w niniejszym stanie faktycznym powodowi przysługiwało roszczenie o rekompensatę uszczerbku majątkowego za czas pozostawania poza służbą, w tym za czas postępowania związanego z wydaniem go ze służby. Przepis ten i uprawnienie w nim zawarte dotyczą bowiem wyłącznie funkcjonariuszy przywróconych do służby, a podstawę takiego przywrócenia powinno stanowić stwierdzenie wadliwości podjętej decyzji o zwolnieniu poprzez jej uchylenie lub stwierdzenie nieważności zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy o Policji. Wadliwość decyzji o zwolnieniu powód miał możliwość podnosić w toku postępowania sądownoadministracyjnego, czego nie uczynił bowiem nie wnosił o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, ani nie zaskarżył decyzji z dnia 5 grudnia 2018 roku odmawiającej stwierdzenia nieważności rozkazu personalnego nr (...) Komendanta Głównego Policji z dnia 18 września 2017 roku, utrzymującego w mocy rozkaz personalny nr (...) Komendanta Wojewódzkiego Policji z dnia 12 lipca 2017 roku w przedmiocie zwolnienia ze służby. Decyzje są prawomocne i powód nie został przywrócony do służby. Nie sposób również dopatrzeć się naruszenia dóbr osobistych powoda, albowiem zachowanie pozwanego na żadnym etapie sprawy nie nosiło znamion takiego naruszenia.

W piśmie procesowym z dnia 21 maja 2021 roku powód podtrzymał swoje stanowisko w sprawie i wskazał, że podstawą prawną jego roszczenia jest art. 23 i 24 k.c. w zw. z art. 42 ust. 5 ustawy o Policji, albowiem żąda on naprawienia szkody majątkowej wynikłej z naruszenia jego dóbr osobistych.

W piśmie procesowym z dnia 28 października 2021 roku pozwany podniósł również okoliczności odnoszące się do wysokości roszczenia. Wskazał, że powód przyjął niewłaściwą metodę wyliczenia należności, a dodatkowo, że zostało mu wypłacone wynagrodzenie za lipiec 2017 roku, mundurówka, odprawa i ekwiwalent za niewykorzystany urlop, łącznie 19.589,43 złotych. Wypłacenie zaś nagrody kwartalnej czy 13 pensji nie jest obligatoryjne; jest uznaniowe. Tak samo należy spełnić odpowiednie warunki z ustawy, aby otrzymać równoważnik za brak lokalu mieszkalnego. Oprócz tego pozwany podkreślił, że powód dopiero po 8 miesiącach od prawomocnego zwolnienia podjął działania mające w jego przekonaniu doprowadzić do ponownego podjęcia służby, co przełożyło się na jego okres pozostawiania bez wynagrodzenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 czerwca 2017 roku powód S. G. składał propozycje seksualne za pośrednictwem internetowego czatu - jak myślał – małoletniemu w wieku 15 lat, za którego podawał się pełnoletni S. F.. S. G. nalegał na spotkanie w celu odbycia stosunku seksualnego i przesyłał zdjęcia swojej twarzy i genitaliów na telefon S. F.. Przypuszczając, że rozmawia z osobą małoletnią, powód domagał się nadesłania zdjęcia penisa przez S. F., czym nakłaniał go do obnażania się, chcąc uzyskać treść pornograficzną. Mężczyźni umówili się w W. pod sklepem (...). O zdarzeniu S. F. powiadomił Policję. Gdy na miejscu stawił się S. G. funkcjonariusze Policji zatrzymali go i odwieźli na komisariat celem przeprowadzenia odpowiednich czynności.

Dowód:

- notatka urzędowa z dnia 28 czerwca 2017 roku, k. 122-123;

- protokół, k. 124-129;
- fotografie, k. 130-131;
- zrzuty ekranu rozmowy, k. 132-146;
- wyjaśnienia, k. 147-148 verte;
- zeznania świadka S. F., k. 177-179;
- zeznania świadka T. C., k. 206-208;
- zeznania świadka M. M., k. 220-222;
- przesłuchanie powoda S. G., k. 222;

Śledztwo w tej sprawie toczyło się przed Prokuraturą Rejonową S.-N. w S. i zostało zakończone umorzeniem. W sprawie powód nie miał statusu strony, nie postawiono mu zarzutu, tylko przesłuchano go w charakterze świadka.

Bezsporne, a nadto dowód:

- pismo z dnia 24 kwietnia 2018 roku, k. 45;
- postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych po umorzeniu śledztwa z dnia 10 maja 2018 roku, k. 46-47;
- pismo z dnia 18 maja 2018 roku, k. 48;

W tamtym czasie S. G. był funkcjonariuszem Policji – (...) z ponad 10-letnim stażem. Do tej pory uzyskiwał bardzo dobre opinie o swojej pracy i wielokrotnie był nagradzany za służbę.

Prywatnie jest (...).

Bezsporne, a nadto dowód:

- świadectwo służby, k. 33;
- przesłuchanie powoda S. G., k. 222;
- dokumenty z akt osobowych powoda;

Komendant Wojewódzki Policji w S. wszczął wobec powoda postępowanie administracyjne, postanowieniem z dnia 7 lipca 2017 roku odmówił uwzględnienia jego wniosków dowodowych i w dniu 12 lipca 2017 roku rozkazem personalnym nr (...) zwolnił go ze służby w Policji z dniem 31 lipca 2017 roku, ze względu na ważny interes służby, uzasadniając, iż ww. zachowanie powoda godzi w dobre imię służby i nie pozwala na pozostawienie go w służbie, bowiem podważa jego wiarygodność oraz stawia pod znakiem zapytania kwalifikacje do dalszego wykonywania zawodu policjanta. Komendant wskazał, że powód sprzeniewierzył się obowiązkowi pilnego przestrzegania prawa i utracił wymóg nieposzlakowanej opinii, niezbędny do pełnienia służby Policji. Jego zachowanie uchybiło obowiązkowi i godności wykonywanego zawodu. Zachowanie takie jest postrzegane przez opinię publiczną jako czyn o wysokim stopniu społecznej szkodliwości, poddany szczególnej krytyce i napiętnowaniu. Uznano, iż nie można usprawiedliwić zachowania powoda, który co najmniej naruszył normy społeczne w zakresie zachowania się wobec osób małoletnich i niedojrzałych. Tym bardziej, iż zachowania o jakie podejrzewa się powoda powodują utratę do niego zaufania współpracowników i przełożonych, co uniemożliwia dalszą służbę w Policji.

W rozkazie wskazano, że powód uprawniony był do świadczeń pieniężnych z tytułu zwolnienia ze służby, określonych w art. 114 ust. 1 ustawy o Policji.

Na zwolnienie powoda ze służby pozwany uzyskał zgodę związku zawodowego (...).

Dowód:

- rozkaz personalny nr (...) z dnia 12 lipca 2017 roku, k. 15-28, 104-113;
- postanowienie z dnia 7 lipca 2017 roku, k. 117-118;
- pismo z dnia 11 lipca 2017 roku, k. 119;
- pismo z dnia 10 lipca 2017 roku, k. 120;
- protokół z dnia 3 lipca 2017 roku, k. 121;

Od powyższej decyzji pismem z dnia 21 lipca 2017 roku powód wniósł odwołanie do Komendanta Głównego Policji, w którym wniósł o jej uchylenie w całości.

Rozkazem personalnym nr (...) z dnia 18 września 2017 roku Komendant Główny Policji zaskarżony rozkaz personalny utrzymał w mocy.

Powód nie wniósł do właściwego sądu administracyjnego skargi na powyższe rozstrzygnięcie.

Dowód:

- odwołanie z dnia 21 lipca 2017 roku, k. 29-32;
- rozkaz personalny nr (...) z dnia 18 września 2017 roku, k. 34-44, 114-116;

Pismem z dnia 24 czerwca 2018 roku S. G. wniósł do Komendanta Głównego Policji za pośrednictwem Komendanta Wojewódzkiego Policji w S. wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji - rozkazu personalnego nr (...) z dnia 12 lipca 2017 roku wraz z wnioskiem o przywrócenie do służby.

Decyzją z dnia 5 grudnia 2018 roku oznaczoną nr (...) Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji odmówił stwierdzenia nieważności rozkazu personalnego nr (...) Komendanta Głównego Policji z dnia 18 września 2017 roku utrzymującego w mocy rozkaz personalny nr (...) Komendanta Wojewódzkiego Policji z dnia 12 lipca 2017 roku w przedmiocie zwolnienia ze służby.

Po uzyskaniu powyższej decyzji S. G. nie wniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Dowód:

- wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 24 czerwca 2018 roku, k. 49-50;
- decyzja nr (...).kadr.18 z dnia 5 grudnia 2018 roku, k. 51-62;

Decyzje zwalniające powoda ze służby stały się prawomocne i natychmiast wykonalne, a S. G. nie został przywrócony do służby w Policji.

Bezsporne.

Odchodząc ze służby w Policji powód otrzymał wynagrodzenie za lipiec 2017 roku, mundurówkę, odprawę i ekwiwalent za niewykorzystany urlop w łącznej wysokości 19.589,43 złotych.

Dowód:

- rozkaz personalny nr (...) z dnia 12 lipca 2017 roku, k. 15-28;
- świadectwo służby, k. 33;
- pismo z dnia 25 października 2021 roku, k. 215.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się niezasadne i podlegało oddaleniu.

Niniejszym pozwem powód dochodził naprawienia szkody majątkowej wynikłej z naruszenia jego dóbr osobistych, na skutek bezprawnego zwolnienia ze służby z Policji i pozostawienia go bez wynagrodzenia przez okres 17 miesięcy, w którym toczyło się postępowanie związane ze zwolnieniem go ze służby policyjnej. Powód upatrywał naruszenia przez pozwanego swoich dóbr osobistych w postaci dobrego imienia.

Jako podstawę prawną swojego roszczenia powód wskazywał na art. 23 i 24 k.c. w zw. z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

Zgodnie z art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Stosownie natomiast do treści art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych (§ 2). Przepisy powyższe nie uchybiają uprawnieniom przewidzianym w innych przepisach, w szczególności w prawie autorskim oraz w prawie wynalazczym (§ 3).

Powód powoływał się jeszcze na przepis art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, zgodnie z którym policjantowi przywróconemu do służby przysługuje za okres pozostawania poza służbą świadczenie pieniężne równe uposażeniu na stanowisku zajmowanym przed zwolnieniem, nie więcej jednak niż za okres 6 miesięcy i nie mniej niż za 1 miesiąc. Takie samo świadczenie przysługuje osobie, o której mowa w ust. 3.

Powód argumentował, iż ww. przepis ten należy rozumieć wykladać rozszerzająco i skoro obejmuje on sytuacje przywrócenia policjanta do służby, to tym bardziej powinien mieć zastosowanie do policjanta, który niesłusznie został zwolniony ze służby i nie został do niej przywrócony.

Podobną interpretację powód przedstawił odnośnie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2014 roku, III CZP 91/14, zgodnie z którą policjantowi przywróconemu do służby przysługuje droga sądowa do dochodzenia roszczenia o utracone korzyści w postaci różnicy pomiędzy uposażeniem, które otrzymaliby, gdyby pełnił służbę a świadczeniem za okres pozostawania poza służbą, wypłaconym na podstawie art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

W niniejszej sprawie powód powoływał się na okoliczności, jakoby jego zwolnienie ze służby było bezpodstawne, przedczesne i nieuzasadnione. Zakwestionował, aby popełnił czyn karalny w postaci składania propozycji seksualnych za pośrednictwem Internetu osobie małoletniej w wieku 15 lat, argumentując, że nigdy nie nabył statusu oskarżonego w postępowaniu karnym, zaś samo postępowanie zostało umorzone w fazie in rem. W tych warunkach w ocenie powoda spełniły się przesłanki do żądania od pozwanego odszkodowania w zakresie niewypłaconego

wynagrodzenia, 13 pensji, dofinansowania do wypoczynku mundurówki, nagrody kwartalnej i równoważnika za brak lokalu mieszkalnego.

Pozwany zakwestionował roszczenie powoda zarówno co do zasady jak i co do wysokości. Zaprzeczył, aby w jakikolwiek sposób swoim działaniem naruszył dobra osobiste powoda, takie jak cześć, godność i dobre imię. Wskazał, iż art. 42 ust. 5 ustawy o Policji nie znajdzie zastosowania w niniejszej sprawie, albowiem nie można go interpretować rozszerzająco i dotyczy on jedynie wskazanego w nim przypadku funkcjonariusza przywróconego do służby.

W ocenie Sądu zarzuty podniesione przez stronę pozwaną okazały się trafne. Sąd nie znalazł podstaw prawnych do uwzględnienia żądania powoda o zapłatę.

Przede wszystkim wskazać należy, iż w niniejszej sprawie nie znajdzie zastosowania art. 42 ust. 5 ustawy o Policji, ani przywołana przez powoda uchwała Sądu Najwyższego wydana w sprawie o sygn. III CZP 91/14.

Podkreślić bowiem należy, że powyższy przepis ma charakter materialnoprawny i w sposób wyczerpujący określa granice w jakich może nastąpić zrekomensowanie policjantowi uszczerbku majątkowego za czas pozostawania poza służbą. Przepis ten wprost wskazuje również kategorię policjantów, w stosunku do których się go stosuje. Wskazana regulacja dotyczy jedynie funkcjonariuszy przywróconych do służby, a podstawę przywrócenia winno stanowić stwierdzenie wadliwości podjętej decyzji o zwolnieniu poprzez jej uchylenie lub stwierdzenie nieważności zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy o Policji.

W niniejszej sprawie powód mógł podnosić wadliwość decyzji o zwolnieniu w toku postępowania sądoadministracyjnego. Po uzyskaniu decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 grudnia 2018 roku powód nie wniósł jednak o ponowne rozpatrzenie sprawy ani nie skorzystał z prawa do wniesienia skargi na ww. decyzję. W sprawie nie została zatem stwierdzona wadliwość decyzji o zwolnieniu powoda poprzez jej uchylenie lub stwierdzenie nieważności. Powód nie został również przywrócony do pracy, a zatem nie może skorzystać z uprawnienia przewidzianego w art. 42 ust. 5 ustawy o Policji.

Również uchwała Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2014 roku wydana w sprawie o sygn. III CZP 91/14, na którą powołuje się powód dotyczy sytuacji funkcjonariusza do służby przywróconego, a co więcej rozstrzyga jedynie o dopuszczalności drogi sądowej, a nie o materialnej podstawie dochodzenia wskazanego roszczenia. W przytoczonej uchwale jest bowiem wprost mowa, że nie dotyczy ona sfery merytorycznej zasadności dochodzonego roszczenia, a jedynie dopuszczalności drogi sądowej. Dopuszczalność drogi sądowej określona w art. 1 i 2 k.p.c. jest rozumiana jako kompetencja sądów powszechnych do rozstrzygnięcia spraw o charakterze cywilnym, nie przesądza jednak o zasadności podstaw roszczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd doszedł do przekonania, iż zastosowanie przez powoda wnioskowania przez analogię w niniejszej sprawie stanowi nadużycie i niedopuszczalną wykładnię rozszerzającą. Powód nie udowodnił, ani możliwości takiego wnioskowania w przedmiotowym stanie faktycznym i prawnym, ani zastosowania wykładni rozszerzającej odnośnie ww. przepisu.

Odnosząc się zaś do kwestii naruszenia dobra osobistego należy mieć na uwadze, że ocena, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, następuje w oparciu o kryteria obiektywne, tzn. społeczną aprobatę dla ochrony konkretnej wartości oraz negatywną ocenę zachowania naruszającego tę wartość, przy czym pod uwagę należy brać jedynie opinie osób rozsądnie i uczciwie myślących (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2010 roku, sygn. V CSK 19/10).

W literaturze i orzecznictwie panuje również zgodność co do poglądu, iż oceny czy doszło do naruszenia dobra osobistego nie można opierać jedynie na subiektywnych odczuciach potencjalnie pokrzywdzonego, czy też mierzyć je stopniem indywidualnej wrażliwości. Większą uwagę w tym przedmiocie należy zwrócić na społeczny odbiór konkretnych zachowań oraz ich generalną aprobatę bądź dezaprobatę.

W przedmiotowej sprawie Sąd doszedł do wniosku, iż zachowanie pozwanego na żadnym etapie sprawy nie nosiło znamion naruszenia dóbr osobistych powoda. Jedyne działania, które mogły do tego doprowadzić, to były działania samego powoda.

Powód został zwolniony ze służby na podstawie prawomocnego rozkazu personalnego i ze względu na ważny interes służby.

Zgodzić należy się z powodem, iż nie został mu postawiony żaden zarzut, czy też nie toczyło się wobec niego postępowanie karne, gdyż w sprawie był tylko świadkiem. Wskazać jednak należy, że postępowanie administracyjne, jak w niniejszej sprawie, dotyczące możliwości zwolnienia policjanta ze służby w przypadku, gdy wymaga tego ważny interes służby, nie musi być oparte na jakimkolwiek wyroku karnym skazującym.

Stwierdzenie nieprzydatności do służby nie musi bowiem ograniczać się do przypadków naruszenia przez policjanta obowiązków służbowych ani innych zachowań zawinionych lub niezgodnych z prawem. Może ono wynikać również z innych zachowań policjanta w służbie lub poza nią, jeżeli takie zachowania kolidują z dobrem macierzystej formacji i tym samym uniemożliwiają kontynuowanie służby z uwagi na ważny interes Policji (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 listopada 2013 roku, sygn. I OSK 2281/12).

Co więcej, Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 16 stycznia 2020 roku wydanym w sprawie o sygn. I OSK 2949/18 wskazuje, że zwolnienie policjanta ze służby na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 5 ustawy o Policji pozostaje bez związku z prowadzonym przeciwko funkcjonariuszowi postępowaniem karnym, co oznacza, że zwolnienie może nastąpić także przed zakończeniem postępowania karnego, a rozstrzygnięcie sprawy kary pozostaje bez wpływu na decyzję w przedmiocie zwolnienia ze służby.

Przechodząc w tym miejscu na grunt okoliczności uzasadniających zwolnienie funkcjonariusza ze służby podkreślić należy w pierwszej kolejności, iż przepis art. 41 ust. 2 pkt 5 ustawy o Policji uprawnia do zwolnienia policjanta ze służby w ramach uznania administracyjnego przyznanego właściwym organom Policji. Przy zwalnianiu policjanta ze służby konieczne jest każdorazowo uwzględnienie okoliczności danego przypadku, które dotyczą zachowań policjanta podejmowanych zarówno w służbie, jak i poza nią, a które to zachowania bądź zdarzenia uniemożliwiają bądź utrudniają dalsze pełnienie służby.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy bezsporne jest, iż powód dopuścił się czynów znacząco wykraczających poza możliwe do akceptacji w warunkach pracy w takiej formacji jaką jest Policja. Powoływanie się przy tym na okoliczność, że nie wskazanie powoda jako oskarżonego w sprawie winno być automatycznie związane z natychmiastowym przywróceniem powoda do służby jest całkowicie niedopuszczalne i sprzeczne z regulacją art. 41 ust. 2 pkt 5 ustawy o Policji.

Powód dopuścił się czynu nagannego z punktu widzenia pracy jaką wykonywał, a jego zachowanie powinno podlegać również surowej ocenie moralnej. Niezależnie od prawdziwości twierdzeń powoda o ambicjach związanych z pracą w wydziale kryminalnym i chęci ochrony nieletnich przed demoralizacją, sposób jego postępowania z punktu widzenia przydatności do służby należy ocenić negatywnie. Prezentowane przez powoda podejście do pracy w Policji nie daje się pogodzić zarówno z interesem społecznym, jak i z interesem formacji. Nie sposób bowiem akceptować w służbie policjanta, który sam prezentuje demoralizujące zachowania (m.in. przez proponowanie małoletnim czynności seksualnych czy przesyłanie zdjęć genitaliów).

Okolicznościami dodatkowo obciążającymi powoda było to, że jako dzielnicowy z ponad 10-letnim stażem powinien on posiadać odpowiednią wiedzę z zakresu służby prewencyjnej, w tym o przysługujących mu uprawnieniach w zakresie ścigania sprawców przestępstw i wykroczeń. Powód nie miał żadnych uprawnień do podejmowania czynności mieszczących się w zakresie działania wyspecjalizowanej służby kryminalnej, a jego działania wręcz formacji zaszkodziły. Jako ojciec 3 dzieci powinien również zachować pewną szczególną wrażliwość odnośnie niestosownych zachowań podejmowanych wobec osób małoletnich i ich skutków, w tym przede wszystkim dla psychiki dziecka.

Jako policjant i ojciec powód powinien chronić społeczeństwo, w tym w szczególności osoby małoletnie, przed demoralizacją, zaś swoim zachowaniem powód sprzeniewierzył wartości i zasady, które powinien chronić i stosować zarówno w służbie, jak i w życiu prywatnym.

Sąd stwierdził przy tym, iż organ policji przeprowadził w tym zakresie wyczerpujące postępowanie dowodowe, a także starannie i szczegółowo uzasadnił i wykazał, na czym polega interes służby i dlaczego postępowanie powoda go naruszyło. Komendant uzasadnił rozkaz wskazując, iż zachowanie powoda godziło w dobre imię służby i nie pozwalało na pozostawienie go w służbie. Podważało bowiem jego wiarygodność i stawiało pod znakiem zapytania kwalifikacje do dalszego wykonywania zawodu policjanta. Komendant wskazał, że powód sprzeniewierzył się obowiązkowi pilnego przestrzegania prawa i utracił wymóg nieposzlakowanej opinii, niezbędny do pełnienia służby Policji. Jego zachowanie uchybiło obowiązkowi i godności wykonywanego zawodu; jest postrzegane przez opinię publiczną jako czyn o wysokim stopniu społecznej szkodliwości, poddany szczególnej krytyce i napiętnowaniu. Nie można usprawiedliwić zachowania powoda, który co najmniej naruszył normy społeczne w zakresie zachowania się wobec osób małoletnich i niedojrzałych. Tym bardziej, iż zachowania o jakie podejrzewa się powoda powodują utratę do niego zaufania współpracowników i przełożonych, co uniemożliwia dalszą służbę w Policji. Rozkaz ten został utrzymany w mocy przez Komendanta Głównego Policji, a następnie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Powód nie wniósł skargi do Sadu administracyjnego ani nie wnosił o ponowne rozpatrzenie sprawy do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Nie można zgodzić się przy tym z powodem, iż sąd administracyjny nie bada przesłanek merytorycznych, a jedynie przesłanki formalne w zakresie podjętej decyzji.

Wskazać należy, iż Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 2 października 2018 roku w sprawie o sygn. I OSK 716/17 podał, że w sprawach zwalniania funkcjonariuszy Policji ze służby w powołaniu się na art. 41 ust. 2 pkt 5 ustawy o Policji, sąd poddając kontroli decyzję opartą na uznaniu administracyjnym, o ile nie ocenia w jaki sposób organy administracji, realizując określoną politykę stosowania prawa, wypełniają treść pozasystemowych kryteriów celowościowych czy słusznościowych, to jest obowiązany zbadać czy decyzja o rozwiązaniu stosunku służbowego nie jest arbitralna lub podjęta przy użyciu niedozwolonych kryteriów. Prawidłowe zastosowanie art. 41 ust 2 pkt 5 ustawy o Policji wymaga więc wykazania, że rozwiązanie z policjantem stosunku służbowego nastąpiło z uwagi na ważny interes służby.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, iż powód już w toku postępowaniu sądowoadministracyjnego miał możliwość dowodzenia ewentualnych nieprawidłowości w działaniach organów, na które powołuje się w złożonym przez siebie pozwie. Wojewódzki Sąd Administracyjny, wbrew twierdzeniom powoda ma kompetencje do zbadania zasadności zastosowania przez organ administracji publicznej przesłanki „ważnego interesu służby” i w przypadku powzięcia decyzji o jej niewystąpieniu ma możliwość wydania odpowiedniego orzeczenia, zgodnie z interesem strony, stwierdzając np. jej wadliwość i uchylenie rozkazu personalnego. Sam powód twierdzi, że oba rozkazy personalne opierały się o przesłankę „ważnego interesu służbowego”, miał on więc możliwość już w tym postępowaniu zweryfikowania słuszności podjętych decyzji administracyjnych, czego jednak zaniechał.

W świetle powyższych argumentów, podsumowując wskazać należy, iż Sąd stwierdził, że roszczenie powoda nie może zostać uwzględnione, albowiem powód nie został przywrócony do pracy, decyzja o jego zwolnieniu ze służby nie była wadliwa i nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda na żadnym etapie postępowania administracyjnego.

Na koniec wskazać jeszcze należy, że powód pomija milczeniem również okoliczności, że pomimo zwolnienia ze służby otrzymał świadczenia w postaci pensji za lipiec 2017 roku, mundurówki, odprawy i ekwiwalentu za niewykorzystany urlop w łącznej wysokości 19.589,43 złotych. W Policji pensję otrzymuje się z góry, dlatego też powód mimo zwolnienia w lipcu otrzymał wynagrodzenie także za ten miesiąc. Wskazać również należy, że powód dopiero po 8 miesiącach od prawomocnego zakończenia postępowania – w czerwcu 2018 roku, podjął starania mające na celu przywrócenie go do służby, stało się to jednak ostatecznie niemożliwe w dniu 5 grudnia 2018 roku, kiedy to Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji odmówił stwierdzenia nieważności decyzji. Przy założeniu, że mielibyśmy w niniejszej sprawie do

czynienia z roszczeniem dochodzonym na podstawie art. 42 ust. 5 ustawy o Policji i powód zostałby przywrócony do służby w oparciu o ww. przepis, to nawet w takiej sytuacji świadczenie pieniężne nie przekraczałoby równowartości 6-miesięcznego uposażenia otrzymywanego na ostatnio zajmowanym stanowisku, a co dopiero w sytuacji powoda i jego żądania zwrotu pensji za 17 miesięcy.

Powyższe świadczenia są ściśle związane z zakończeniem stosunku służbowego. Powód miał zatem zapewnione środki finansowe, które odpowiadały jego półrocznym zarobkom, i - wbrew temu co twierdzi - nie został pozbawiony środków do życia.

Mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności Sąd oddalił przedmiotowe powództwo, o czym orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku.

Powód był zwolniony tylko od ponoszenia kosztów sądowych, nie był zwolniony od kosztów procesu.

O kosztach procesu Sąd orzekł zatem w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Powód przegrał sprawę w całości, dlatego zobowiązany jest do zwrotu kosztów poniesionych przez pozwanego. Na koszty te złożyło się wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 5.400 złotych ustalone zgodnie z § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

W punkcie 3 sentencji wyroku Sąd orzekł o wynagrodzeniu pełnomocnika z urzędu w osobie adw. B. S. ustanowionego dla powoda z urzędu. Wynagrodzenie w kwocie 4.428 złotych zostało ustalone w oparciu o § 8 pkt 6 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu w wysokości 3.600 złotych i zostało powiększone o podatek od towarów i usług w kwocie 828 złotych.

Sędzia Agnieszka Kuryłas